

Dosarul nr. 3r-220/23
2-22100272-01-3r-17082023

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. I. Talmaci)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

DECIZIE

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Mariana Pitic

examinând recursul depus de către Munteanu Ivan,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Ivan împotriva Consiliului comunei Ghelăuza r-l Strășeni cu privire la contestarea actelor administrative,
împotriva încheierii din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Munteanu Ivan împotriva hotărârii din 22 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 12 iulie 2022, Munteanu Ivan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunei Ghelăuza r-l Strășeni cu privire la contestarea actelor administrative.

Prin hotărârea din 22 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a respins acțiunea înaintată de Munteanu Ivan.

La 05 aprilie 2023, cu respectarea termenului de atac prevăzut de art. 232 Codul administrativ, apelantul Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Zagaiciuc Victor, a înaintat apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul declarat de Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Zagaiciuc Victor, împotriva hotărârii din 22 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, pe motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

La 24 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Munteanu Ivan, a depus recurs împotriva încheierii din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că nu este jurist și nu cunoaște legislația, drept urmare a beneficiat de asistență juridică garantată de stat în prima instanță. A invocat că nu a cunoscut despre faptul că avocatul Zagaiciuc Victor urma să-i reprezinte interesele

doar în prima instanță, iar pentru a beneficia de serviciile unui avocat garantat de stat la Curtea de Apel Chișinău urma să meargă repetat la oficiu pentru a solicita desemnarea unui avocat, pentru a beneficia de asistență juridică calificată și a întocmi o cerere de apel.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 27 iunie 2023, fiind notificată avocatului Zagaiciuc Victor, prin intermediul poștei electronice, și lui Munteanu Ivan, prin intermediul oficiului poștal, la data de 11 iulie 2023 (f. d. 123). Astfel, recursul depus la 25 iulie 2023, este în termen.

La 17 august 2023 în adresa intimatului Consiliul comunei Ghelăuza r-l Strășeni a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă, nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

Examinând recursul, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

La caz, este de menționat că din conținutul cererii de recurs, rezultă că Munteanu Ivan a invocat dezacordul cu încheierea din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Zagaiciuc Victor, împotriva hotărârii din 22 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, pe motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare inadmisibilă a apelului depus de Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Zagaiciuc Victor.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Potrivit prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța

(judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Actele cauzei denotă că, la 05 aprilie 2023, Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Zagaiciuc Victor, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele cauzei rezultă că, la 22 martie 2023 Judecătoria Strășeni, sediul Central a pronunțat în ședință publică dispozitivul hotărârii, (în prezența reclamantului și reprezentantului său), prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Munteanu Ivan (f.d.94).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 aprilie 2023, Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Zagaiciuc Victor, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 22 martie 2023 Judecătoria Strășeni, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d.101).

La 19 mai 2023 Judecătoria Strășeni, sediul Central a expediat la adresa de email a reprezentantului apelantului Munteanu Ivan, avocat Zagaiciuc Victor victor.zagaiciuc@inbox.ru copia hotărârii motivate fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d.113) și la 19 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, lui Munteanu Ivan (f.d.112), fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.125).

Cele menționate supra denotă faptul că, termenul de 30 de zile prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării apelului, a început să curgă din 20 mai 2023 (sâmbătă), ziua imediat următoare de la data notificării reprezentantului apelantului a hotărârii integrale a primei instanțe, care a expirat la data de 18 iunie 2023 zi de duminică, zi nelucrătoare, respectiv în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi pentru depunerea cererii de apel se constată a fi 19 iunie 2023, ca următoarea zi lucrătoare.

Cu toate acestea apelantul Munteanu Ivan sau reprezentantul său, avocatul Zagaiciuc Victor, în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ nu au depus motivarea cererii de apel, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 27 iunie 2023, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Conform art.236 alin.(1) și alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de declarare în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a cererii de apel depusă de Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Zagaiciuc Victor, ca inadmisibilă, deoarece apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată apelantului și reprezentantului său încă la data de 19 mai 2023, însă până la expirarea termenului-limită (19 iunie 2023 inclusiv), ultimii nu au prezentat Curții de Apel Chișinău apelul motivat, fapt ce a generat în consecință declararea acestuia ca inadmisibil în conformitate cu art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ.

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, Munteanu Ivan fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, nu a depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile sale procedurale cu bună-credință, în vederea depunerii motivării apelului în

interiorul termenului legal, care este un termen imperativ, cu solicitarea, după caz, a repunerii în termen a actului de procedură în conformitate cu legislația în vigoare.

Nu poate fi reținut argumentul lui Munteanu Ivan invocat în cererea de recurs precum că, ultimul nu este jurist și nu cunoaște legislația, precum și faptul că Curtea de Apel Chișinău urma să-l notifice despre faptul că avocatul urma să-i reprezinte interesele doar în prima instanță și să-i acorde termen pentru a-și angaja un avocat, or, conform mandatului din 08 decembrie 2022, eliberat avocatului Zagaiciuc Victor, ultimul, avea împuterniciri de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.75).

Mai mult ca atât, la 05 aprilie 2023, avocatul Zagaiciuc Victor, în interesele lui Munteanu Ivan, a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 22 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central (f.d.101).

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Prin urmare, Munteanu Ivan nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea dânsului într-o veritabilă imposibilitate de a depune apelul motivat în interiorul termenului legal (19 iunie 2023 inclusiv).

Dat fiind cele menționate, se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Munteanu Ivan, reprezentat de avocatul Zagaiciuc Victor, ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Astfel, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Munteanu Ivan.

Se menține încheierea din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Ivan împotriva Consiliului comunei Ghelăuza r-l Strășeni cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Mariana Pitic